

JUSTIITSMINISTEERIUM

Indrek Parrest
Eesti Kohtunike Ühing
Indrek.Parrest@kohus.ee

Teie 29.03.2019
Meie 02.05.2019

nr 13-2/913

Vastus Kohtunike Ühingu kirjale

Austatud Indrek Parrest

Oma teistkordses Kohtunike Ühingu pöördumises soovite saada täiendavaid selgitusi, kuidas ja millistest kriteeriumitest lähtuvalt on koostatud tsiviilasjade ajahinnangud ning milles seisneb läbiviidav testimine.

Eelmises vastuskirjas selgitasime Teile, kuidas ajahinnangud kõikides kohtuasjades, sh tsiviilasjades on saadud. Kõikide menetlusliikide osas on teinud otsused kohtunikest koosnev ekspertgrupp. Tsiviilasjades on kõik asjad statistiliste kategooriate alusel paigutatud ajamahukuse skaalale selliselt, et skaala alumises osas on kõige vähem kohtuniku aega nõudvad asjad ja skaala ülaosas kõige ajamahukamad asjad. Edasi on välja arvatud iga statistilise kategooria (ja/või liigi) keskmine arvestuslik ajahinnang, võttes arvesse lahendatud asjade hulka ja asjade lahendamisele kulunud kohtuniku tööaega. Kuna selliselt saadud tulemus ei ole otse mõõdetud ajaline näitaja, vaid arvestuslik keskmine ajahinnang, siis on olnud oluline kontrollida saadud ajahinnangute kehtivust. Selleks on alates 2018.a jaanuarist kõikides maa- ja halduskohtutes läbiviimisel kohtute sisesed ajahinnangute kehtivuse testimised (ja seda kõikides menetlusliikides, mitte ainult tsiviilasjades). Kuidas iga kohus on testimist korraldanud, st kas hinnatakse konkreetsete asja liikide ajahinnanguid eraldi või kohtuniku töökoormust kogumis, selles osas KHN ettekirjutusi ei teinud, vaid see on jäänud kohtute enda otsustada.

Oma eelmises vastuses selgitasime Teile, et arvestuslike ajahinnangute sisestamine kohtute infosüsteemi on olnud üks selle projekti eesmärgi, et ka automaatsel kohtuasjade jagamisel oleks kohtunike töökoormus võimalikult sarnane. 2018. aasta suveks valmis automaatne kriminaalasjade jagamise süsteem, mis võimaldab meetodikat arvesse võttes jagada erinevaid kriminaalasju kohtunike vahel. Kuigi tsiviil- ja haldusasjade ajahinnangud olid infosüsteemi sisestamiseks valmis, ei olnud keset aastat mõistlik ajahinnanguid infosüsteemi sisestada. Seetõttu pikendas kohtute haldamise nõukoda 2018.a detsembrikuus meetodika testiperioodi veel vähemalt poole aasta võrra, et ka tsiviilasjades oleks meetodika paikapidavust võimalik testida koos automaatse jagamisega. Tänapäevaks on lisaks Harju Maakohtule automaatne kohtuasjade jagamine kasutusel ka Viru Maakohtus ning ka mõlemas halduskohtus. Nende kohtute kohtunikelt saadud tagasiside on kindlasti abiks meetodika paikapidavuse otsustamisel.

Kinnitame Teile taaskord, et töökoormusmeetodika on loodud abistama kohtunikke nende töös ning selle eesmärgiks on tagada kohtunike, aga samuti ka kohtute võimalikult ühtlane töökoormus kõikides menetlusliikides. Asjaolu, et tööjaotusplaanid 2019. aastaks on koostatud enne aasta algust oli teada nii kohtujuhtidest koosnevale töörühmale kui ka KHN-le, kuid see ei olnud testimist takistavaks asjaoluks, kuna meetodika paikapidavus või sobimatus saabki selguda igapäevase töö käigus. Kindlasti ei tee meetodika ettekirjutusi kohtute üldkogudele, kuidas koostada tööjaotusplaan, vaid aitab lähtuvalt tööjaotusplaanist kohtuasjad kohtunikele lahendamiseks automaatselt jagada.

Automaatset jagamist on võimalik muuta ka kalendriaasta keskel selliselt, et see vastaks kehtivale tööjaotusplaanile.

Kinnitame Teile veelkord, et Justiitsministeeriumil puudub vähimgi soov sekkuda kohtute üldkogude pädevusse. Töökoormusmetoodika projektis on Justiitsministeeriumil korraldav ja koordineeriv roll, kõik otsustused teeb kohtute haldamise nõukoda. Nii ei ole ka Justiitsministeeriumi otsustada, kas testperioodi pikendatakse või kuidas metoodika testimisega jätkatakse juhul, kui praegune testperiood sellisel kujul ei osutu edukaks, st kohtutest laekuv tagasiside on väga erinev või puudulik. Need küsimused on järgmisel KHN istungi päevakorras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Viljar Peep
Asekantsler

Teadmiseks: kohtute haldamise nõukoda
Villu.Köve@riigikohus.ee

Külli Luha 680 3110
Kylli.Luha@just.ee